

BUSINESS Info Newsletter

SEPTEMBAR 2023 // BROJ 126

U ovom broju, između ostalog, čitajte:

- Održan sastanak na temu zapošljavanja stranaca
- Sastanak poslodavaca i trgovaca sa ministrom trgovine
- Predstavnici Grupacije poslodavaca SBK pri UPFBiH i Vlade SBK održali sastanak
- Predsjednik UPFBiH prisustvovao otvaranju 12. GRAPOS EXPO 2023. u Gračanici
- Direktor UPFBiH prisustvovao otvaranju 7. međunarodni sajam privrede Tešan

Održan sastanak na temu zapošljavanja stranaca

predstavnici UPFBiH predstavili principe za pojednostavljenje procedura za zapošljavanje stranaca i neophodne izmjene Zakona

Udruženje poslodavaca u FBiH, uz podršku CRS-a, 21. septembra 2023. godine organizovalo je konsultativni sastanak na kojem su učestvovali predstavnici Ministarstva civilnih poslova BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva rada i socijalne politike FBiH, Agencije za rad i zapošljavanje BiH, Službe za poslove za strancima BiH, Federalni zavod za zapošljavanje, Službe za zapošljavanje KS, CRS-a, kao i kompanija Centrotransa, Omega Group i Agencije Unidad.

Tema sastanka su bila preporuke za izmjene i dopune Zakona o zapošljavanju stranaca u FBiH, te su predstavnici UPFBiH predstavili principe za pojednostavljenje procedura za zapošljavanje stranaca i neophodne izmjene Zakona o zapošljavanju stranaca u FBiH.

Naglašeno je da se BiH već određeni period bori sa problemom hroničnog nedostatka radne snage te da je neophodno pojednostaviti procedure za zapošljavanje strane radne snage, kao i donijeti izmjene i dopune zakonskih okvira koji će omogućiti jednostavnije zapošljavanje ove populacije.

Neophodne izmjene propisa odnose se kako na Zakon o strancima BiH, tako i na Zakon o zapošljavanju stranaca FBiH kao i podzakonske i provedbene akte.

Tokom diskusije predstavnici institucija ukazali su na sigurnosne aspekte jer je interes svih sudionika u procesu da se procedure urede i spriječi odlazak stranih radnika iz BiH u europske zemlje, kao i da je potrebno povlačenje granica između poslodavaca koja trebaju radnu snagu i lica koja koriste trenutnu situaciju za pribavljanje vlastite koristi i ilegalne migracije. Također, naglašena je potreba veće odgovornosti prilikom procedure odabira stranih radnika, uspostave kontakta s posrednicima u zemljama porijekla radnika, a posebno je naglašen problem neadekvatne popunjenoštvi diplomatske mreže BiH u zemljama odakle se angažuju radnici što dodatno opterećuje proceduru i razlog je što postupak uvoza radnika predugo traje. Ukazano je na potrebu većeg uključivanja poslodavaca u istraživanje tržišta rada.

Zaključeno je da je potrebno izmijeniti i dopuniti Zakon o zapošljavanje stranaca FBiH u segmentima koje se odnose na nadležnost za donošenje podzakonskih akata kojima se određuju procedure i načini za izdavanje radne dozvole, rokovi za izdavanje radne dozvole, potrebne dokumentacije koja se prilaže uz zahtjev, rokove važenja radne dozvole, kaznenih odredbi, utvrđivanje deficitarnih zanimanja i bolju koordinaciju institucija na različitim nivoima vlasti, a sve u cilju pojednostavljenja postupka zapošljavanja stranca. Također je zaključeno da je ovaj problem zatekao i poslodavce i institucije te da je neophodno zajedničko, koordinisano djelovanje svih instanci na rješavanju problema.

Predstavnici institucija su podržali rješenja UPFBiH te dali dodatne primjedbe i sugestije na osnovu kojih će Udrženje pripremiti konkretne izmjene i dopune Zakona te iste dostaviti ministru za rad i socijalnu politiku FBiH s ciljem upućivanja na dalju proceduru.

Direktor UPFBiH i predstavnici trgovackih kompanija na sastanku sa ministrom trgovine

Direktor UPFBiH Mario Nenadić i predstavnici trgovackih kompanija sastali su se 13. septembra sa ministrom trgovine Amirom Hasičevićem i pomoćnicom ministra Merimom Maslo. Razgovarano je o Odluci o utvrđivanju maksimalne visine marži u trgovini (kalkulativne cijene) za pojedine osnovne životne namirnice i druge proizvode, te o primjeni odluke u praksi.

Odluka koju je Vlada FBiH donijela 31.8. ove godine, odnosi se na pšenično brašno tip 550 (po kilogramu propisana je veleprodajna marža pet posto, maloprodajna sedam posto), zatim sve vrste hljeba od pšeničnog brašna (cijeli ili narezani) po kilogramu (veleprodajna marža pet posto, maloprodajna sedam posto), mlijeko kravljе, pasterizirano, homogenizirano i sterilno po litru (veleprodajna marža tri posto, maloprodajna šest posto), kao i jestivo ulje suncokretovo po litru (veleprodajna marža pet posto, maloprodajna šest posto). Tu su i šećer kristal bijeli, po kilogramu (veleprodajna marža četiri posto, maloprodajna osam posto), potom svježa konzumna jaja, po komadu (veleprodajna marža pet posto, maloprodajna šest posto), kao i sve vrste svježeg mesa (veleprodajna marža pet posto, maloprodajna šest posto), te deterdženti za veš u prahu po kilogramu i za suđe tečni po litru (veleprodajna marža osam posto, maloprodajna 12 posto). Prema Odluci, mjere neposredne kontrole cijena odnose se na proizvode u nadležnosti FBiH, kantona, grada i općine, propisane odredbama Zakona o kontroli cijena, kao i na ostale životne namirnice i druge proizvode koje prodaju svi učesnici u lancu snabdijevanja, odnosno privredna društva i druga pravna i fizička lica koja proizvode i obavljaju trgovinu na veliko i na malo.

Sastanak poslodavaca i trgovaca sa ministrom trgovine

U Federalnom ministarstvu trgovine 25. septembra upriličen je četvrti po redu sastanak sa predstavnicima Udruženja poslodavaca u Federacije BiH i trgovačkih kompanija.

Federalni ministar trgovine Amir Hasičević i pomoćnica ministra Merima Maslo razgovarali su sa predstavnicima kompanija Konzum i Mercator, Bingo, Best, Mlinpek žitar, Meglle, Amko komerc o načinima ublažavanja svakodnevnog rasta cijena hrane.

Razgovarano je o provedbi Odluke o ograničavanju trgovačkih marži za pojedine proizvode koja je na snazi od 9. septembra, te mogućnostima proširivanja spiska proizvoda.

Dogovoreno je da se spisak od 9 artikala za koje

je ranijom odlukom utvrđena maksimalna marža proširi na 15 artikala.

Federalno ministarstvo trgovine priprema novu Odluku o utvrđivanju maksimalne visine marže za prošireni spisak od 15 artikala koju će dostaviti Vladi FBiH. Predviđeno je da nova Odluka bude na snazi do 31.12.2023. godine, nakon čega će se ponovo razmatrati produženje ovakve mjere ili donošenje nove, ovisno o rezultatima koje će ovakva mjera proizvesti u svojoj primjeni.

Ovo je četvrti sastanak ministra Hasičevića sa predstvincima poslodavaca. U partnerskom duhu dijaloga dogovoreno je da se sastanci održavaju u kontinuitetu i da se zajedničkim snagama pronađu najbolja rješenja koja će zaustaviti rast cijena osnovnih životnih namirnica, sa posebnom pažnjom prema socijalno osjetljivim kategorijama.

Federalno ministarstvo Trgovine i predstavnici Udruženja poslodavca u FBiH su na sastanku razmatrali i prijedlog o pokretanju akcije u sklopu jačanja društvene odgovornosti pod radnim nazivom "ZAKLJUČANA CIJENA" gdje je preliminarno dogovorena grupa od 34 artikla za koje bi se dogovorila snižena cijena. Trgovci bi "zaključali" cijene tih artikala na dogovoren period.

Obje strane su izrazile spremnost da već na narednom sastanku nastave razgovore o pokretanju akcije 'ZAKLJUČANA CIJENA', načinu njenog provođenja i provedbenim mjerama kontrole.

Predstavnici Grupacije poslodavaca SBK pri UPFBiH i Vlade SBK održali sastanak

Na inicijativu UO Grupacije, članovi Upravnog odbora Grupacije poslodavaca SBK pri UPFBiH održali su 21. septembra 2023. godine sastanak sa članovima Vlade SBK.

Na sastanku je razgovarano o tri goruća problema koja prijete da se dodatno zakomplikuju i u skorije vrijeme dovedu poslovne subjekte u bezizlaznu situaciju. Najveći problem koji je već doveo određene poslovne subjekte u veoma težak položaj, a pojedine kompanije su morale značajno smanjiti dinamiku poslovanja, jeste odlazak radne snage van Bosne i Hercegovine. Ocijenjeno je da je navedeno vjerovatno najveći problem posljednjih 30 godina u ostvarivanju poslovanja.

Istaknuto je da dosadašnje aktivnosti i bezbroj inicijativa i prijedloga pokrenutih od strane Udruženja poslodavaca, nisu realizirane i provedene u nadležnim organima i institucijama, prije svega zakonodavne i izvršne vlasti na nivou FBiH. Najizrazitiji primjer u svemu tome je nedostatak sluha za opterećenost fiskalnim, parafiskalnim i ostalim zahvatanjima, te zbog nedostatka radne snage i intenzivnog odlaska uposlenika, mnogim poslovnim subjektima prijeti nemogućnost normalnog nastavka poslovanja.

Upozlenici odlaze iz svih sektora privrede i uslužnih djelatnosti i odlaze širom EU od Hrvatske do Norveške. Kao razlog najčešće navode nestabilnu političku situaciju i neizvjesnost koja je sve izraženija u BiH.

Poslodavci su istaknuli da su u posljednjih godinu dana primanja uposlenika povećana čak i do 50 posto, ali da su inflacija i povećanje cijena osnovnih životnih namirnica značajno umanjili efekat tih povećanja.

Istaknuto je da je na evidenciji nezaposlenih po općinama SBK 30.369 nezaposlenih od čega su 16.873 žene. Simptomatično i neobjasnivo je da je na evidencijama 10.459 KV i 7.644 SSS, a da se na stalno otvorene konkurse skoro i ne prijavljuju. Iznesena je i činjenica da veliki broj evidentiranih kao nezaposleni rade "privatno" i to su uglavnom KV zanatlige, te da ne plaćaju nikakve obaveze, a na evidencijama nezaposlenih su kako bi ostvarili zdravstveno osiguranje, pa čak i određena primanja po osnovu nezaposlenosti.

Poslodavci su na sastanku iznijeli prijedlog i zahtjev da se hitno pokrene i provede reforma sistema evidentiranja i posredovanja u zapošljavanju. Naglašeno je da je neophodno razdvojiti evidenciju nezaposlenih i zdravstveno osiguranje, zatim da se doneše Pravilnik o evidencijama. U vezi toga potrebno je imati odgovarajući Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti. Također je naglašena potreba pojednostavljenja procedura za uvoz radne snage.

Jedna od mogućnosti za ublažavanje nedostatka radne snage je i pokretanje procesa prekvalifikacije i dokvalifikacije, što bi zajedno trebalo da rade biroi za zapošljavanje, poslovni subjekti i obrazovne ustanove. Za to bi nadležne državne institucije trebale odmah osigurati preduvjete, prije svega kroz osiguranje potrebnih finansijsko materijalnih sredstava, a u čemu bi učestvovali i poslovni subjekti. Kroz raspravu je konstatovano da je upisna politika, koja se i ove godine kao takva provela, učinila da iz srednjih škola i visokoškolskih institucija izlaze kadrovi koji su uglavnom opredijeljeni za odlazak i rad u inostranstvu, a istovremeno nivo i struktura znanja često su ispod tehnologija i uopće potreba posebno u realnom sektoru.

Naglašena je i potreba iznalaženja rješenja za eliminisanje ogromnih troškova koje poslodavci trpe po osnovu bolovanja, te da su posebno izražena bolovanja koja idu na teret poslodavaca.

U otvorenoj raspravi, koja je bila otvorena, sa dosta iznesenih činjenica koje idu na štetu poslodavcima, su učestvovali skoro svi prisutni.

Zaključeno je da će Vlada SBK i ministarstva uputiti pismo sa zahtjevom da se odmah pokrene reforma sistema evidentiranja i posredovanja u zapošljavanju, uz navođenje konkretnih prijedloga koji su izneseni na sastanku, te da će resorno ministarstvo u Vladi SBK odmah pokrenuti reformu upisne politike u srednje i visokoškolske ustanove iz svoje nadležnosti, te do početka školske 2024/2025 osigurati da se upisi obave po novim upisnim kriterijima.

Također, Vlada i resorno ministarstvo će u domenu svojih nadležnosti poduzeti aktivnosti u cilju smanjenja bolovanja, te izmjenama potrebne zakonske regulative. Zaključeno je da UO Grupacije poslodavaca SBK pri UPFBiH podržava sve aktivnosti koje su pokrenute i koje se vode od strane UP FBiH i Grupacije te da će, kao i do sada, aktivno učestvovati u zajedničkim aktivnostima, kao i da će se aktivno uključiti u sve procese koje organiziraju ministarstva i Vlada SBK sa ciljem stvaranja povoljnijeg poslovnog ambijenta.

Predsjednik UPFBiH prisustvovao otvaranju 12. GRAPOS EXPO 2023. u Gračanici

12. Međunarodni sajam poduzetništva i obrta GRAPOS EXPO 2023 u Gračanici zvanično je otvoren 20.09.2023. godine, a sajmu je prisustvovao i predsjednik Udruženja poslodavaca u FBiH Adnan Smailbegović.

Jedan od najznačajnijih sajmova privrede u regiji će trajati od 20. do 23. septembra i okupiti će više od 120 domaćih kompanija i privrednika iz zemlje i inostranstva.

Organizacija ovogodišnjeg sajma GRAPOS EXPO 2023 pripada Gradu Gračanica i Udruženju poslodavaca Gračanica. Ova sajamska manifestacija održava se na novoj lokaciji koja obuhvata impresivnih 5.000 m² zatvorenog i 3.000 m² otvorenog izložbenog prostora. To omogućava

izlagačima da predstave svoje proizvode i usluge na najbolji mogući način, dok će posjetiocima imati priliku da istraže širok spektar industrija koje će biti predstavljene.

Koncept sajma je usmjeren isključivo na izložbene aktivnosti, sa posebnim naglaskom na proizvodnim kompanijama iz metalne industrije, industrije hemije i nemetala, drvne i građevinske industrije.

Ulaz na sajam je besplatan za djecu i penzionere, dok je za ostale posjetioce ulaznica dostupna po simboličnoj cijeni od 1KM. Sva prikupljena sredstva od prodaje ulaznica biće upućena u humanitarni fond Grada Gračanica.

GRAPOS EXPO je renomirana sajamska manifestacija koja promoviše preduzetništvo i inovaciju u Gračanici, TK, BiH ali i regionu. Sajam okuplja domaće i međunarodne kompanije, pružajući platformu za razmjenu ideja i razvoj poslovnih veza.

Direktor UPFBiH prisustvovao otvaranju 7. međunarodni sajam privrede Tešan

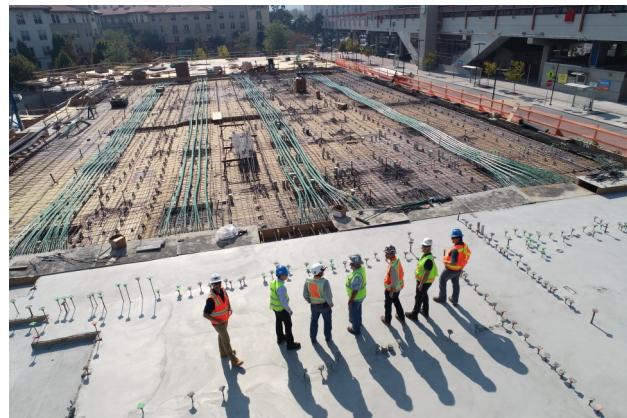
Sedamnaesti međunarodni sajam privrede Tešanj – BiH 2023. svečano je danas otvoren u općini Doboј Jug na više odo 6.000 kvadratnih metara zatvorenog, te više od 15.000 kvadratnih metara otvorenog izložbenog prostora, a otvaranju je prisustvovao i direktor UPFBiH Mario Nenadić. Svoje proizvode izložila su 502 preduzeća iz 16 zemalja.

Zemlja partner ovogodišnjeg sajma je Republika Mađarska, grad partner Grad Živinice, dok je organizator Udruženje privrednika "Biznis centar" Jelah-Tešanj.

Centralna tema ovogodišnjeg sajma bit će 'Obnovljivi izvori energije – energetska efikasnost', a predsjednica "Biznis centar" Jelah-Tešanj Saća Prnjavorac kaže kako je tešanski sajam privrede mnogo više od događaja te da je "već odavno postao kičmeni stub bh. privrede", a što pokazuje i broj izlagača i zemalja te činjenica da je ove godine sajam postavljen na više od 40 posto većem

Nova članica UPFBiH - Omega Group d.o.o. Sarajevo

Mlada ali iskusna ekipa dokazanih stručnjaka iz oblasti građevinarstva odlučila je osnovati vlastitu građevinsku firmu kako bi dala maksimalan doprinos napretku građevinskog sektora u našoj zemlji. Veliko iskustvo stečeno je kroz rad u više velikih domaćih kompanija, a rezultati su itekako vidljivi kroz završene objekte koje smo ostavili iza sebe.

Kompanija nudi usluge inženjeringu, projektovanja, izgradnje i consultinga.

Više o kompaniji pročitajte [OVDJE](#).

Nova članica UPFBiH - Marks Center for English

Škola stranih jezika Sarajevo Marks Center for English osnovana je 2002. godine kao privatna škola koja je počela sa radom u Londonu, a sada se nalazi u srcu Sarajeva. Cilj škole je jednostavno učenje engleskog jezika do najvećih mogućih standarda. Od otvaranja u

februaru 2002. godine škola je imala izvanredan odziv i radi punim kapacitetom, podučavajući uglavnom profesionalne kadrove: bankare, pravnike, doktore, diplome, inženjere, umjetnike itd.

Više o školi stranih jezika pročitajte [OVDJE](#).

UDRUŽENJE POSLODAVACA

**UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH
MARŠALA TITA 6, 71 000 SARAJEVO**

TEL: 00 387 264 830

FAX: 00 387 33 552 461

MAIL: info@upfbih.ba

WEB: www.upfbih.ba